40 ימים לכיתה א'

חשבון לקיץ, 10 דקות ביום · מגן חובה לכיתה א'

שם _____

התחלנו בתאריך _____

איך זה עובד

1. כל יום צובעים משבצת אחת: המספר של היום. ביום 7 משחקים עם 7 דברים, וביום 23 עם 23.
2. המשחק של כל יום, והשאלה לערב, בעמודים 2 ו־3. ביום 1 וביום 40 עושים את 7 הבדיקות של דקה (עמוד 4).
3. כל שורה היא עשרת. כמה עשרות כבר צבעתם? כמה ימים נשארו עד כיתה א'?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 עשרת
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 עשרת
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30 עשרת
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40 עשרת

כיתה א'!

בדיקה · ספירה · מנייה · מבט אחד · השוואה · מספרים ועשרות · חיבור וחיסור · דגמים

המסע לכיתה א', בטלפון

סרקו: בדיקה של 10 דקות במשחק, ובסופה מפה שאומרת מה כבר חזק ומה כדאי לשחק. ויש שם גם המשחקים לגן חובה.

לכל יום, 10 דקות

הימים 1 עד 20

המשחק של היום, ושאלה קצרה לפני השינה. אין צורך בדפים: מספיקים כפות, כפתורים וענבים.

יום	המשחק של היום	שאלה לערב
1	יום ראשון: עושים יחד את 7 הבדיקות של דקה (עמוד 4), ומסמנים בטור של יום 1.	מה יש בגוף רק 1 ממנו? ומה יש 2?
2	2 כפיות ועוד 2 מזלגות על השולחן: כמה ביחד? מסתכלים רגע, ועונים בלי לספור.	לאופניים יש 2 גלגלים. כמה גלגלים יש ל־2 אופניים?
3	דגם של 3: כפית, מזלג, כוס, ושוב מההתחלה. מה בא אחרי הכוס?	כמה דובים היו בסיפור על זהבה? ואם בא עוד אחד?
4	4 מזלגות צמודים, ומתחתם 4 כפות רחוקות זו מזו. איפה יותר? מחברים זוגות ובודקים.	לכיסא יש 4 רגליים. למי יש יותר רגליים, לך או לכיסא?
5	מראים לרגע יד עם 5 אצבעות: כמה? אחר כך 3 אצבעות ועוד 2: כמה?	כמה אצבעות יש ביד אחת? ובשתי הידיים?
6	מכניסים 6 כפתורים מתחת לכוס הפוכה, וסופרים יחד. "כמה מתחת לכוס?", בלי להרים.	6 ציפורים על גדר, ועוד 1 באה. כמה עכשיו?
7	סופרים מ־7 עד 15, ומוחאים כף על כל מספר. בלי להתחיל מ־1!	כמה ימים יש בשבוע? איזה יום היום?
8	8 ענבים בקערה. אוכלים 2: כמה נשארו? סופרים אחורה, 7, 6.	לתמנון יש 8 זרועות. אם 2 מתחבאות, כמה רואים?
9	שרשרת של 9 חרוזים או פסטה: אדום, אדום, כחול, וחוזר. באיזה צבע החרוז התשיעי?	יום, לילה, יום, לילה, יום. מה בא עכשיו?
10	יום 10, עשרת שלמה! 10 כפיות בשתי שורות של 5. כמה בכל שורה? כמה ביחד?	כמה אצבעות יש בידיים? ובידיים וברגליים ביחד?
11	11 קפיצות במקום, וסופרים בקול. מה בא אחרי 10?	כמה זה 10 ועוד 1?
12	תבנית של 12 ביצים: רואים 6 ועוד 6? כמה מקומות ריקים כשיש בה 10 ביצים?	כמה חודשים יש בשנה? באיזה חודש יום ההולדת?
13	מגדל של 13 קוביות, כל קובייה נספרת פעם אחת. 13 זה 10 ועוד כמה?	מ־13 קוביות נופלות 3. כמה נשארות?
14	14 כפתורים: 7 לך ו־7 לי. לכל אחד אותו מספר? בודקים בזוגות.	לך 7 ולי 7. כמה לשנינו ביחד?
15	סופרים אחורה מ־15 עד 10, ואז "המראה!" וקופצים.	מה בא לפני 15? ומה אחרי?
16	16 כפיות: 10 בשורה אחת ו־6 בשורה שנייה. רואים 16 בלי לספור הכול?	כמה זה 10 ועוד 6?
17	פתק על הכוס: "בפנים 14". מכניסים עוד 3, אחד־אחד, וממשיכים: 15, 16, 17.	יש 17 מדבקות, ו־1 נופלת. כמה נשארו?
18	שתי שורות: 10 פקקים ו־8 פקקים, 18 ביחד. כמה חסר לשורה השנייה כדי שתהיה 10?	כמה צריך להוסיף ל־8 כדי שיהיו 10?
19	סופרים צעדים: 15, 16, 17, 18, 19. ומה עכשיו?	מה בא אחרי 19? ומה אחרי 29?
20	יום 20, שתי עשרות! שני מגדלים של 10 קוביות. כמה ביחד?	כמה אצבעות יש בידיים וברגליים ביחד?

הימים 21 עד 40

מכאן המספרים גדולים, ולכן סופרים בעשרות: 10 בשורה, ועוד כמה לבד.

יום	המשחק של היום	שאלה לערב
21	21 צעדים מהחדר למטבח? מנחשים, ואז הולכים וסופרים.	21 זה 2 עשרות ועוד כמה?
22	22 כפתורים בשורות של 10. כמה שורות מלאות? כמה נשארו לבד?	איזה מספר גדול יותר, 22 או 12?
23	שמים בכוס בדיוק 23 פסטות: שתי קבוצות של 10, ועוד 3.	ניחשת 20 והיו 23. ברחוק כמה היה הניחוש?
24	שתי ערימות פסטה, של 24 ושל 20. באיזו יותר? מנחשים במבט, ובודקים בעשרות.	איזה מספר גדול יותר, 24 או 42?
25	25 קפיצות, על רגל אחת או על שתיים, וסופרים בקול.	25 זה 2 עשרות ועוד כמה?
26	26 כפתורים בקופסה. מוציאים 6, וסופרים אחורה מ־26: כמה נשארו?	בקופסה 20, ויוצא 1. כמה נשארו?
27	סופרים אחורה מ־27 עד 20, לאט ובלחישה.	מה בא לפני 20?
28	28: שתי שורות של 10 כפיות, ועוד 8. רואים כמה, בלי לספור הכול?	כמה חסר ל־28 כדי להגיע ל־30?
29	סופרים מ־25: 26, 27, 28, 29. ומה עכשיו?	מה בא אחרי 29? ומה אחרי 39?
30	יום 30, שלוש עשרות! קופצים בקפיצות של 10: עשר, עשרים, שלושים.	כמה עשרות יש ב־30?
31	31 קוביות: 3 מגדלים של 10, ועוד 1. סופרים את המגדלים בעשרות.	מה בא אחרי 30?
32	קפיצות של 2 על המדרגות או בצעדים: 2, 4, 6, וכך עד 32.	2, 4, 6, 8. מה בא עכשיו?
33	שתי ערימות פקקים, 33 ו־30. איפה יותר? איך אפשר לדעת בלי לספור הכול?	איזה מספר גדול יותר, 33 או 30?
34	34 כפתורים: 3 עשרות ועוד 4. מורידים את ה־4: כמה נשארו?	ב־34 כפתורים, כמה עשרות שלמות יש?
35	35 פסטות בשורות של 10. כמה שורות מלאות, וכמה לבד?	כמה זה 30 ועוד 5?
36	סופרים מ־36 עד 40, ובחזרה אחורה עד 36.	כמה עשרות יש ב־100?
37	37 צעדים במסדרון או בחצר? מנחשים, הולכים וסופרים. ברחוק כמה היה הניחוש?	איזה מספר גדול יותר, 37 או 73?
38	מגדל של 38 קוביות: 3 עשרות ועוד 8. כמה חסר ל־40?	כמה ימים נשארו עד כיתה א'?
39	סופרים בקול מ־30 עד 40, ומדגישים את 39 ואת 40.	מחר יום 40. ומה קורה מחרתיים?
40	יום 40: שוב 7 הבדיקות של דקה (עמוד 4), הפעם בטור של יום 40. מה השתנה?	מה הכי מחכה לך בכיתה א'?

שבע בדיקות של דקה

בכל בדיקה יש טריק קטן, שמראה אם הילדים מבינים, או רק יודעים בעל פה.

מה בודקים	מה עושים	מה מראה הבנה	יום 1	יום 40
ספירה	לספור מ־1 כמה שאפשר. אחר כך "תתחילו מ־7", ו"מה בא אחרי 19?"	ממשיכים מ־7 בלי לחזור ל־1, ועוברים מ־19 ל־20	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק
מנייה	לספור 7 כפות, לכסות במגבת: "כמה מתחת למגבת?"	עונים "7" בלי להרים את המגבת	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק
מבט אחד	4 כפתורים לרגע ולכסות ביד: "כמה?" אחר כך 5 בשורה ועוד 2	עונים בלי לספור, ורואים 7 כ־5 ועוד 2	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק
השוואה	6 מזלגות צמודים, ו־6 כפות מפוזרות: "איפה יותר?"	בודקים בזוגות או בספירה, לא לפי האורך	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק
מספרים	פתקים עם 6 ו־8: "איזה גדול יותר?", ו"תביאו 6 כפיות"	יודעים ש־8 יותר, ומביאים בדיוק 6	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק
חיבור וחיסור	5 ענבים מתחת למגבת, ועוד 2 גלויים: "כמה עכשיו?"	ממשיכים מ־5: "6, 7"	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק
דגמים	כפית, כפית, מזלג, כפית, כפית, מזלג, כפית, כפית: "מה עכשיו?"	עונים "מזלג", ואומרים מה החלק שחוזר	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק	☐ עוד לא ☐ בדרך ☐ חזק

זו לא בדיקת בשלות. אלה שבע מיומנויות בחשבון מתוך תוכנית הלימודים לגן, ובדיקה של דקה לכל אחת. "עוד לא" ביום 1 אומר רק מאיפה להתחיל. ההחלטה אם לעלות לכיתה א' נעשית עם צוות הגן, ומתחשבת בהרבה יותר מחשבון.

מה מצפים בסוף גן חובה

לפי תוכנית הלימודים במתמטיקה לגן הילדים של משרד החינוך: לספור עד 30 ולהמשיך מכל מספר, לספור אחורה מ־10, למנות עצמים עד 20, להשוות קבוצות, לזהות את המספרים 0 עד 10 (בלי לדרוש כתיבה), לחבר ולחסר עד 10 עם חפצים, ולהמשיך דגמים חוזרים. הפירוט, עם מספרי עמודים, בעמוד ההכנה לכיתה א' באתר.

למבוגרים

10 דקות, ולעצור כשעוד נהנים

עדיף משחק קצר בכל יום מאשר שעה פעם בשבוע. אם יום אחד לא מסתדר, פשוט ממשיכים מהמשבצת הבאה: הלוח הוא לא מבחן.

הילדים סופרים, לא המבוגר

כשמשהו לא מסתדר, לא נותנים את התשובה. שואלים "איך ידעת?", "איך אפשר לבדוק?", וסופרים יחד לאט, כל דבר פעם אחת.

להמשיך לספור, לא להתחיל מ־1

הצעד הכי חשוב לקראת כיתה א': מי שיודע שבקערה 5, ממשיך "6, 7". התוכנית של כיתה א' כותבת שזו "תשתית ללימוד חיבור וחיסור".

עשרות, בלי מילים גדולות

מיום 10 סופרים בשורות של 10. לא צריך להסביר "עשרות ויחידות": מספיק לראות ש־23 הוא שתי שורות מלאות ועוד 3.

למה שאלה לערב

במחקר של ברקוביץ ועמיתיה (Science, 2015) עם 587 ילדי כיתה א', משפחות שעברו יחד בבית על סיפורים קצרים עם שאלות חשבון ראו שיפור בהישגים בחשבון לאורך השנה, ובמיוחד ילדים שההורים שלהם חוששים ממתמטיקה. השאלות כאן קצרות, ואין להן ציון: מספיק לדבר עליהן.

למה דווקא על לוח של 40

לספור ימים זו פעילות שתוכנית הלימודים לגן מציעה בעצמה, "כמה ימים ביקרנו בגן?". הלוח כאן בנוי כמו ארבע השורות הראשונות של לוח המאה: מספרים משמאל לימין, עשרת בכל שורה. בכיתה א' הילדים יפגשו את אותו לוח, והפעם עד 100.

המסע לכיתה א'

בדיקה של 10 דקות במשחק, בטלפון, ומפה להורים.

משחקי חשבון לגן חובה

6 משחקים בחינם, וערכה להדפסה.

כיתה א' בפתח?

שיעור ניסיון בזום או בבית.

פרטים באתר imderech.co.il, בעמוד "שיעורים פרטיים"